

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «УСАТЮК ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF USATYUK v. UKRAINE)**

(Заява № 1902/25)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

13 травня 2026 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Усатюк проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Андреас Зюнд (*Andreas Zünd*), Голова,

Діана Сирку (*Diana Sârcu*),

Микола Гнатовський (*Mykola Gnatovskyy*), судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 09 квітня 2026 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

1. ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою, поданою 30 грудня 2024 року до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Заявника представляла пані К.О. Чуєва, юрист, яка практикує у м. Одеса.

3. Про заяву було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

2. ФАКТИ

4. Відомості про заявника та інформація щодо заяви наведені в таблиці у додатку.

5. Заявник скаржився на надмірну тривалість тримання його під вартою. Він також висунув інші скарги за положеннями Конвенції.

3. ПРАВО

1. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 3 СТАТТІ 5 КОНВЕНЦІЇ

6. Заявник скаржився, головним чином, на надмірну тривалість тримання його під вартою. Він посилався на пункт 3 статті 5 Конвенції.

7. Суд зауважує, що загальні принципи стосовно права на судовий розгляд протягом розумного строку або звільнення під час провадження, гарантовані пунктом 3 статті 5 Конвенції, були викладені у низці його попередніх рішень (див., серед багатьох інших джерел, рішення у справах «Кудла проти Польщі» [ВП] (*Kudla v. Poland*) [GC], заява № 30210/96, пункт 110, ЄСПЛ 2000 XI та «МакКей проти Сполученого Королівства» [ВП] (*McKay v. the United Kingdom*) [GC], заява № 543/03, пункти 41 – 44, ЄСПЛ 2006-X з подальшими посиланнями).

8. У керівних справах «Харченко проти України» (*Kharchenko v. Ukraine*), заява № 40107/02, від 10 лютого 2011 року) та «Ігнатов проти України» (*Ignatov v. Ukraine*), заява № 40583/15, від 15 грудня 2016 року) Суд вже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

9. Розглянувши всі наявні в нього матеріали, Суд не вбачає жодних фактів або аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цій справі тривалість тримання заявника під вартою була необґрунтовано надмірною.

10. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення пункту 3 статті 5 Конвенції.

2. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ ЗА УСТАЛЕНОЮ ПРАКТИКОЮ

11. Заявник висунув інші скарги, які також порушували питання за Конвенцією з огляду на відповідну усталену практику Суду (див. таблицю в додатку). Ці скарги не є явно необґрунтованими у розумінні підпункту «а» пункту 3 статті 35 Конвенції та не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Тому вони мають бути визнані прийнятними. Розглянувши всі наявні у нього матеріали, Суд доходить висновку, що вони також свідчать про порушення Конвенції у контексті його висновків в рішеннях у справах, зазначених у таблиці в додатку.

3. ІНШІ СКАРГИ

12. Заявник також висунув скарги за пунктом 4 статті 5 Конвенції.

13. Суд розглянув заяву та вважає, що у контексті всіх наявних у нього матеріалів та з огляду на належність оскаржуваних питань до сфери його компетенції ці скарги не відповідають критеріям прийнятності, передбаченим статтями 34 та 35 Конвенції, або не виявляють жодних ознак порушення прав і свобод, гарантованих Конвенцією або протоколами до неї.

З цього випливає, що ця частина заяви має бути відхилена на підставі пункту 4 статті 35 Конвенції.

4. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

14. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, згадане рішення у справі «Ігнатов проти України» (*Ignatov v. Ukraine*)) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку.

4. ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* прийнятними скарги на надмірну тривалість тримання під вартою та інші скарги за усталеною практикою Суду, зазначені у таблиці в додатку, а решту скарг у заяві – неприйнятними;
2. *Постановляє*, що ця заява свідчить про порушення пункту 3 статті 5 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю тримання під вартою;
3. *Постановляє*, що було порушено Конвенцію у зв'язку з іншими скаргами, висунутими за усталеною практикою Суду (див. таблицю в додатку);
4. *Постановляє*, що:
 - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 13 травня 2026 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Андреас Зюнд
(*Andreas Zünd*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «УСАТЮК ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Заява зі скаргами за пунктом 3 статті 5 Конвенції
(надмірна тривалість тримання під вартою)

№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Період тримання під вартою	Тривалість тримання під вартою	Конкретні недоліки	Інші скарги за усталеною практикою	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування матеріальної та моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
1902/25 30.12.2024	Володимир Вікторович УСАТЮК 1986	Чуєва Катерина Олександрівна м. Одеса	з 06.12.2023 до 22.05.2025	1 рік, 5 місяців та 17 днів	наведення та повторення судами під час розгляду справи підстав, які з часом стали неналежними; під час здійснення провадження у справі не розглянуто можливість застосування інших запобіжних заходів для забезпечення явки у судові засідання; здійснення провадження з неналежною ретельністю призвело до тривалого тримання під вартою; ненадання оцінки особистого становища заявника щодо зменшення ризику змови чи втечі	п.5 ст. 5 Конвенції - відсутність або надання неналежного відшкодування за незаконне затримання або тримання під вартою – ефективне право на відшкодування шкоди за порушення пункту 3 статті 5 Конвенції не передбачено у національній правовій системі (див. рішення у справах «Тимошенко проти України» (<i>Tymoshenko v. Ukraine</i>), заява № 49872/11, пункти 286 і 287, від 30 квітня 2013 року та «Котій проти України» (<i>Kotiy v. Ukraine</i>), заява № 28718/09, пункт 55, від 05 березня 2015 року).	1 000	250

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику.

² Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику.